Subject: Re: Hallintovaliokunta perjantai 18.10.2024 klo 11.15 / U 69/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

Sent: 21.10.2024, 21.57.50

From: Sund Peter<peter.sund@teknologiateollisuus.fi>

To: Hallintovaliokunta

Hei,

Viitaten perjantain kuulemisessa mahdollisesti joiltain osin kesken jääneeseen vastausosioon, palaamme tiivistäen kysymykseen:

”Mitkä ovat sellaisia seikkoja, jotka nyt pöydällä olevassa ehdotuksessa ovat kannatettavia ja vaikuttavia toimenpiteitä?”

Olemme käsitelleet vastausta pääosin jo kirjallisessa lausunnossamme, mutta täydennämme sitä seuraavasti:

1. Verkkohoukuttelun torjunnan osalta vuonna 2024 jatkettua tilapäistäpoikkeusta (vuoteen 2026) sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tiettyihin säännöksiin tulee jatkaa pysyvästi, jotta palveluntarjoajat voivat jatkaa ko. materiaalin vapaaehtoista tunnistamista ja raportoimista. Olemassa olevat vapaaehtoiset toimet ovat kattavampia, kuin kompromissiehdotuksessa esitelty pakollinen viestinnän viranomaisvalvonta. Myös EU-parlamentti edellytti pysyvän asetuksen valmistelua ja säätämistä, kun hyväksyi nykyisen väliaikaisen asetuksen.

Lopullisessa asetuksessa tulisi säätää asianmukaisista poikkeuksista sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviin (ePD), jotta viestintäpalveluiden tarjoajat voivat estää, havaita, poistaa ja raportoida lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä koskevia tapauksia ilman, että ne ovat riippuvaisia tunnistamismääräyksistä. Moni palveluntarjoaja tälläkin hetkellä hyödyntää omia teknologisia ratkaisujaan tunnistaakseen ja seuloakseen tällaista aineistoa palveluissaan. Ilman tällaista mahdollistavaa CSAM-asetusta vapaaehtoinenkin aineiston tunnistaminen ja poistaminen on mahdotonta, koska tämän aineiston käsittely on lainvastaista ilman lakiin perustuvaa oikeutta.

2. Palveluntarjoajien oikeus kehittää lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistavan aineiston havaitsemiseksi soveltuvaa teknologiaa tulisi säilyttää asetusehdotuksessa.

On tärkeää, että asetus mahdollistaa sallia parempien teknologioiden kehittämisen lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistavan aineiston havaitsemiseksi ja poistamiseksi (ks. myös kohta 1). Teknologisen kehityksen ja parempien käytäntöjen edistämiseksi mahdollinen ratkaisu voisi olla lisävaltuutusprosessin sisällyttäminen asetusehdotukseen. Tällöin

palveluntarjoajat pyytäisivät toimivaltaiselta viranomaiselta ennakkoluvan ennen uusien teknologioiden käyttöönottoa viestintäpalveluissa, joita ei ole käsitelty nykyisen väliaikaisen asetuksen mukaisessa kuulemisessa ja joita palveluntarjoaja ei tällä hetkellä käytä EU:ssa.

3. Haitallisten havaintojen käyttäjäpohjainen turvallisuusraportointi palvelujen ylläpitäjille.

Käyttäjille tulee olla helposti saatavilla oleva tapa viestintäpalvelun tai -applikaation sisällä raportoida epäasiallisesta sisällöstä tai kommunikaatiosta.

4. Mikäli palvelu on suunnattu nuorille tai lapsille, palveluntarjoajien tulisi perehdyttää käyttäjiä verkkohoukuttelun riskeistä. Palveluntarjoajien tulisi esim. palvelua ensi kerran käyttöönotettaessa tarjota helposti ymmärrettävää tietoa palvelun väärinkäyttöön liittyvistä riskeistä.

5. Velvoittavien suunnitteluperiaatteiden asettaminen alustoille. Komissio on jo laatinut strategian (European strategy for a Better Internet for Kids, BIK+) sekä ikätasolle sopivan palvelusuunnittelun periaatteet ja laatinut pyynnön eurooppalaisen standardin kehittämiseksi verkkoikävarmennukselle vuoteen 2024 mennessä. Tähän tarkoitukseen soveltuva käyttäjien tunnistaminen tulee myös mahdolliseksi EU:n digitaalisen identiteetin (eIDAS 2.0) avulla vuoden aikana. Yllä mainitut aktiviteetit tulisi sisällyttää ehdotukseen tehokkaan riskiperusteisen ratkaisun varmistamiseksi. On välttämätöntä, että periaatteet muunnetaan teknisesti toteutettaviksi niin, että ikään sopivan suojelu, yksityisyyden ja tiedon sekä palvelujen saatavuuden varmistetaan tasapainoisesti. Ikätasoon sopivan palvelusuunnittelun velvoite voisi sisältyä lakiehdotukseen ja komissiolla voisi olla delegoitu oikeus antaa asiasta tarkempaa, viestintäpalveluiden tarjoajien kanssa suunniteltuja vaatimuksia sisältävää sääntelyä.

Lisäksi sovelluskauppojen tarjoajien, jotka on nimetty “portinvartijoiksi” digitaalisten markkinoiden asetuksen (DMA) mukaisesti, olisi ryhdyttävä kohtuullisiin toimenpiteisiin estääkseen tunnistettuja alaikäisiä käyttäjiä lataamasta tai asentamasta sovelluksia, joiden kehittäjä on ilmoittanut sovelluksen olevan sopimaton lapsille tai joissa sovelluksella on sisältöluokitus.

6. Lisäksi viestintäpalveluiden tarjoajat hyödyntävät muita ikään sopivan suunnittelun periaatteita ja oletusasetuksia, jotka minimoivat tietojen keräämisen käyttäjiltä, tukevat turvallista vuorovaikutusta alustoilla ja suojaavat haitalliselta sisällöltä ja vuorovaikutukselta, seksuaaliselta hyväksikäytöltä ja manipuloinnilta.

7. EU:n komission tulisi jatkaa neuvotteluja Yhdysvaltain viranomaisten kanssa kummankin oikeudenkäyttöpiirin lakien ristiriitojen välttämiseksi CSAM:n raportoinnin ja jakelun osalta, sillä kompromissiehdotus ei tällä hetkellä mahdollista tähän liittyvien ongelmien ratkaisemista. On huomattava, että Yhdysvalloissa toimivien yritysten on tällä hetkellä lakisääteisesti raportoitava National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) -keskukselle lasten verkkoperustaiseen hyväksikäyttöön liittyvistä havainnoistaan. Ennen EU

lain hyväksymistä tulisi varmistaa, että yritykset voivat jatkaa raportointia NCMEC:lle. Asetuksen vaikutuspiirin ulkopuolisia keskeisiä keinoja ovat:

8. Käyttäjäkoulutus, digitaalisen lukutaiton kehittäminen sekä huoltajien valvonta. Käyttäjäkoulutukselle sekä huoltajien valvonnan vahvistamiselle on olemassa tavoitetta tukevia teknisiä suunnitteluratkaisuja, joista lisätietoja kohdassa 5.

9. Rikoksentekijöiden vastuuseen saattaminen edellyttää jo olemassa olevien esitutkintatoimivaltuuksien ja -resurssien asianmukaista kohdentamista sekä syyttäjien ja tuomioistuimien kyvykkyyksien vahvistamista hankalien ja kansainvälisiä ulottuvuuksia sisältävien rikosasioiden huolelliseen käsittelyyn sekä rikosprosessin hallinnolliseen tehostamiseen. Esimerkkinä tehokkaista toimista ovat mm. Suomen Tullin suorittamat pimeän verkon laittomiin huumausainekauppapaikkoihin suorittamat esitutkinta, palveluiden haltuunotto ja tekijöiden kiinniottaminen.

10. Lapsen lähestymistä seksuaalisessa tarkoituksessa koskevan rikos- ja poliisilain muuttaminen siten, että poliisilla olisi oikeus lähestyä henkilöä väärän identiteetin keinoin eikä tilannetta pidettäisi todellisen uhrin (lapsen) puuttuessa sellaisena, että tekijä ei olisi syyllistynyt mihinkään rikokseen (toisin kuin Virossa, jossa poliisi on päässyt tehokkaasti valeidentiteetin avulla internetissä rikoksentekijöiden jäljille)

Ystävällisin terveisin | Best Regards,

Peter Sund

Toimitusjohtaja | CEO

Kyberala ry | Finnish Information Security Cluster (FISC)

Teknologiateollisuus ry | Technology Industries of Finland

Tel. +358 50 565 0621

peter.sund@teknologiateollisuus.fi